

PHÁT TRIỂN HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC IV TRONG BỐI CẢNH MỚI

PGS, TS. NGÔ TUẤN NGHĨA

Giám đốc Học viện Chính trị khu vực IV

Ngày tiếp nhận: 23/02/2026

Ngày bình duyệt: 12/3/2026

Ngày duyệt đăng: 15/3/2026

● **Tóm tắt:** Sau hai mươi năm xây dựng và phát triển, Học viện Chính trị khu vực IV từng bước khẳng định vị trí, vai trò trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý và nghiên cứu lý luận chính trị của Đảng, Nhà nước ở đồng bằng sông Cửu Long. Bài viết đề xuất định hướng phát triển Học viện Chính trị khu vực IV đến năm 2030, tầm nhìn 2045, đáp ứng yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp ngang tầm nhiệm vụ và yêu cầu phát triển bền vững vùng đồng bằng sông Cửu Long trong bối cảnh mới.

● **Từ khóa:** Học viện Chính trị khu vực IV, đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu lý luận chính trị, đồng bằng sông Cửu Long

Định hướng phát triển đến năm 2030, tầm nhìn đến 2045, đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý ở vùng đồng bằng sông Cửu Long phải hội tụ đủ về phẩm chất đạo đức cách mạng, “bản lĩnh chính trị vững vàng trước mọi khó khăn, thử thách”, “Dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thách thức, hành động vì lợi ích chung, vì nước, vì dân”¹ và có năng lực lãnh đạo, quản trị địa phương trong điều kiện vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp, phát huy tiềm năng và lợi thế trong không gian phát triển mới theo hướng “đẩy mạnh chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, chuyển đổi năng lượng, chuyển đổi cơ cấu và chất lượng nguồn nhân lực”². Trước yêu cầu này, Nghị quyết số 14-NQ/ĐU của Ban chấp hành Đảng bộ Học viện về phát triển Học viện Chính trị khu vực IV đến năm 2025 và tầm nhìn đến năm 2035 đã xác định: “Phát triển Học viện thật sự trở thành trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, chủ chốt, cán bộ khoa học lý luận chính trị ...; trung tâm nghiên cứu khoa

học ...; là một trong những đơn vị điển hình về chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học và thực hiện văn hóa Trường Đảng”³.

Sau hai mươi năm xây dựng và phát triển, Học viện Chính trị khu vực IV (Học viện) đã có bước phát triển tương đối toàn diện trên các lĩnh vực: xây dựng tổ chức bộ máy, phát triển đội ngũ cán bộ, giảng viên; đầu tư cơ sở vật chất, đổi mới quản trị; đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, tư vấn chính sách; mở rộng hợp tác trong nước và quốc tế. Tuy nhiên, hiện nay Học viện vẫn còn đối mặt với một số khó khăn, bất cập so với yêu cầu nhiệm vụ mới, cụ thể: tổ chức bộ máy và đội ngũ cán bộ, giảng viên còn mỏng so với yêu cầu thực hiện nhiệm vụ chính trị trong giai đoạn mới; cơ sở vật chất còn thiếu và chưa đồng bộ; việc ứng dụng công nghệ thông tin, công nghệ số trong các lĩnh vực hoạt động còn hạn chế; công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển nguồn nhân lực khu vực công ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long trong bối cảnh mới; công tác nghiên cứu khoa học, bảo

vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và tư vấn chính sách vẫn còn một số hạn chế, chưa tương xứng với vị trí, vai trò của Học viện ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long; công tác hợp tác quốc tế còn khiêm tốn. Thực tiễn này đặt ra yêu cầu Học viện tiếp tục đổi mới toàn diện về tổ chức bộ máy theo hướng tinh gọn, quản trị hiện đại, hoàn thiện cơ sở vật chất, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; thông qua đó tiếp tục phát triển, khẳng định vị thế, uy tín cao trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, nghiên cứu khoa học chính trị, khoa học quản lý, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, tư vấn chính sách ở đồng bằng sông Cửu Long. Để thực hiện được mục tiêu trên, Học viện cần quan tâm thực hiện một số định hướng cơ bản sau:

1. Học viện tiếp tục xây dựng Đảng bộ trong sạch, vững mạnh toàn diện; phát huy truyền thống vẻ vang; đoàn kết, thống nhất để thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh giao phó, đáp ứng kỳ vọng của cấp ủy và Nhân dân đồng bằng sông Cửu Long; phát huy tốt vai trò đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, nghiên cứu khoa học, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, tư vấn chính sách; đảm đương tốt sứ mệnh mới trong kỷ nguyên vươn mình đất nước.

2. Học viện tích cực đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng: *thứ nhất*, thiết kế các chương trình đào tạo, bồi dưỡng đa dạng, phù hợp với từng chức danh, vị trí việc làm và cho từng nhóm đối tượng. Nội dung, chương trình đào tạo, bồi dưỡng vừa bảo đảm tính đảng, vừa đảm bảo tính cập nhật, hiện đại, phù hợp với thực tiễn của vùng đồng bằng sông Cửu Long và phát triển đất nước; chú trọng đến nâng cao năng lực tư duy chiến lược, toàn diện; thực hiện cách tiếp cận mới trong hoạt động đào tạo, bồi dưỡng: giảng viên và học viên đồng kiến tạo tri thức; *thứ hai*, mở rộng quy mô đào tạo, bồi dưỡng các hệ lớp theo khả

năng của Học viện và phân cấp của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh theo hướng: *một là*, triển khai việc đào tạo Đại học chính trị văn bằng hai; *hai là*, rà soát các điều kiện và xây dựng đề án trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt về đào tạo một số ngành sau đại học mà Học viện có đủ điều kiện; *ba là*, ký kết và triển khai thực hiện có hiệu quả các thỏa thuận hợp tác với các tỉnh, thành phố ở đồng bằng sông Cửu Long về bồi dưỡng cán bộ theo yêu cầu sắp xếp, tinh gọn bộ máy tổ chức của hệ thống chính trị, chính quyền địa phương hai cấp; *thứ ba*, tăng cường công tác quản lý đào tạo, công tác khảo thí và đảm bảo chất lượng. Thực hiện tốt *Quy chế đào tạo cao cấp lý luận chính trị*; đảm bảo kỷ cương, kỷ luật, tăng cường kiểm tra, giám sát; quản lý tốt việc chuẩn bị giảng dạy và hoạt động giảng dạy của đội ngũ giảng viên, quản lý tốt việc học tập, rèn luyện của học viên; đa dạng hóa hình thức kiểm tra, đánh giá; nâng cao chất lượng đề thi, đáp án; đổi mới công tác đánh giá chất lượng giảng dạy; xây dựng và triển khai phương thức đánh giá chất lượng đào tạo, bồi dưỡng của Học viện (theo Thông tư số 10/2017/TT-BNV, ngày 29/12/2017 của Bộ trưởng Bộ Nội vụ *quy định về đánh giá chất lượng bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức*); thường xuyên kiểm tra, giám sát nhằm phát hiện kịp thời hạn chế, bất cập, tiêu cực trong công tác đào tạo và kịp thời điều chỉnh, xử lý; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong quản lý đào tạo và thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu, giảng dạy.

3. Học viện tiếp tục nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và tư vấn chính sách: *thứ nhất*, phát triển đồng bộ các ngành, chuyên ngành khoa học, làm cho nghiên cứu khoa học thực sự trở thành động lực then chốt, góp phần thúc đẩy việc thực hiện có hiệu quả các chức năng của Học viện, khẳng định được vị thế là trung tâm quốc gia về nghiên cứu lý luận chính trị ở

khu vực đồng bằng sông Cửu Long; *thứ hai*, phấn đấu đến năm 2030, Học viện có ít nhất 04 đề tài cấp Nhà nước, mỗi năm có ít nhất 03 - 05 đề tài khoa học cấp Bộ, 02 đề tài cấp tỉnh; hằng năm đều có các công trình công bố trên các tạp chí quốc tế uy tín và có ít nhất 02 báo cáo kiến nghị gửi đến các cơ quan hoạch định chính sách ở Trung ương và địa phương; *thứ ba*, xây dựng đội ngũ cán bộ khoa học đủ về số lượng, đảm bảo tốt về cơ cấu và chất lượng; hình thành các nhóm nghiên cứu mạnh, đội ngũ chuyên gia, các nhà khoa học đầu ngành, có đủ năng lực để định hướng, triển khai thực hiện các nhiệm vụ khoa học trọng điểm; *thứ tư*, xây dựng và thực hiện cơ chế quản lý khoa học đảm bảo tính thống nhất, dân chủ, công bằng, minh bạch, khai thác và sử dụng hiệu quả các nguồn lực khoa học; đẩy mạnh chuyển đổi số, xây dựng và sử dụng hiệu quả hệ thống dữ liệu, thông tin khoa học; đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực quản lý khoa học, hướng tới khoán chi đến sản phẩm cuối cùng trong nghiên cứu khoa học; xây dựng và thực hiện cơ chế tạo động lực (bằng vật chất và tinh thần) nhằm phát huy cao độ năng lực sáng tạo của các nhà khoa học, lực lượng nghiên cứu và trách nhiệm của các nhà khoa học; lựa chọn, bổ sung những cán bộ khoa học, cán bộ lãnh đạo, quản lý thật sự có năng lực, uy tín tham gia Hội đồng khoa học.

4. Tập trung xây dựng, phát triển đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý và đội ngũ giảng viên có phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ. Học viện phát triển đội ngũ cán bộ quản lý, các nhà khoa học, giảng viên đủ năng lực triển khai có hiệu quả các chương trình đào tạo cao cấp lý luận chính trị, đào tạo đại học, sau đại học và bồi dưỡng theo chức danh; có đủ điều kiện và năng lực để chủ trì, triển khai các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học, nhất là tham gia các đề tài khoa học cấp Nhà nước, cấp Bộ và cấp tỉnh. Cụ thể là: *thứ nhất*, phấn đấu đến năm 2030, có hơn 70% cán bộ quản lý, giảng dạy đạt trình độ tiến sĩ

và học hàm phó giáo sư, giáo sư; đảm bảo tính kế thừa giữa các thế hệ; *thứ hai*, xây dựng, phát triển đội ngũ giảng viên có phẩm chất chính trị vững vàng, có đạo đức nghề nghiệp mẫu mực, có trình độ chuyên môn cao, nghiệp vụ giỏi, có tầm nhìn và tư duy chiến lược, có năng lực sư phạm tốt, có phong cách làm việc khoa học, có khả năng sử dụng thành thạo ngoại ngữ, công nghệ thông tin, công nghệ số trong nghiên cứu, giảng dạy; *thứ ba*, xây dựng và sử dụng hiệu quả đội ngũ giảng viên thỉnh giảng, bao gồm các nhà lãnh đạo, quản lý cấp cao, cán bộ hoạt động thực tiễn có trình độ lý luận cao, các chuyên gia, nhà khoa học ở vùng đồng bằng sông Cửu Long và cả nước.

5. Thiết lập quan hệ hợp tác với các địa phương, đơn vị ở trong nước và tăng cường hợp tác quốc tế; trong đó Học viện cần tập trung vào các nhiệm vụ sau: *thứ nhất*, xây dựng kế hoạch hợp tác cụ thể với các tỉnh, thành phố khu vực đồng bằng sông Cửu Long trong công tác đào tạo, bồi dưỡng; nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn và tư vấn chính sách; thiết lập quan hệ hợp tác và thực hiện có hiệu quả các thỏa thuận hợp tác với các cơ quan, đơn vị nghiên cứu, giảng dạy ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long, khu vực Đông Nam Bộ cũng như cả nước; kết nối, hợp tác với Sở Khoa học và Công nghệ các địa phương vùng đồng bằng sông Cửu Long trong chia sẻ thông tin cũng như trong thực hiện các nhiệm vụ khoa học mà Học viện có thế mạnh và các địa phương có nhu cầu; thiết lập quan hệ hợp tác giữa Học viện với một số cơ sở đào tạo, nghiên cứu khoa học ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long trong nghiên cứu khoa học; *thứ hai*, kết nối, hợp tác với các địa phương, cơ quan, đơn vị ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long về công tác đào tạo, bồi dưỡng, nhất là bồi dưỡng theo nhu cầu; *thứ ba*, phối hợp với một số tỉnh, thành phố trong khu vực đồng bằng sông Cửu Long tổ chức triển khai thực hiện các chương trình tổng kết thực tiễn cũng như phối hợp tổ chức hội thảo khoa học

cấp Bộ và cấp Quốc gia; *thứ tư*, xây dựng kế hoạch về mở rộng và nâng cao hiệu quả hợp tác quốc tế của Học viện trong tình hình mới: phấn đấu đến năm 2030, Học viện thiết lập với ít nhất năm đối tác quốc tế; đa dạng hóa hình thức hợp tác với các đối tác hiện có, nhất là thực hiện việc trao đổi chuyên gia, phối hợp tổ chức hội thảo khoa học, tọa đàm khoa học; phối hợp chia sẻ thông tin khoa học; phối hợp thực hiện các đề án nghiên cứu mà cả hai cùng quan tâm; thiết lập quan hệ hợp tác với các tổ chức quốc tế, các Quỹ ở trong nước và ngoài nước về nghiên cứu khoa học.

6. Học viện tăng cường nguồn lực đầu tư, xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật đồng bộ theo hướng hiện đại; quản lý tốt và khai thác hiệu quả cơ sở vật chất đang có; đầu tư mua sắm hiệu quả, tiết kiệm, tránh lãng phí. Tập trung hoàn thiện hồ sơ, thực hiện có chất lượng, đúng tiến độ, đúng quy định các công trình đã có chủ trương đầu tư; triển khai thực hiện Dự án xây dựng Học viện Chính trị khu vực IV giai đoạn IV (2025 - 2030); đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong quản lý, điều hành theo mô hình quản trị “Học viện thông minh”.

7. Học viện thúc đẩy phát triển Tạp chí Thông tin khoa học chính trị trở thành một trong những tạp chí có uy tín trong nghiên cứu lý luận chính trị và thực tiễn vùng đồng bằng sông Cửu Long và cả nước; hiện đại hóa Trung tâm Thông tin khoa học của Học viện đáp ứng yêu cầu nâng cao năng lực phục vụ của Trung tâm đối với hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học và trao đổi học thuật với các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng khác ở khu vực, cụ thể: *thứ nhất*, từng bước nâng chuẩn Tạp chí phù hợp với yêu cầu quốc tế; xây dựng bộ máy nhân sự phụ trách công tác Tạp chí mang tính chuyên nghiệp theo hướng tinh gọn, bố trí người có năng lực, tâm huyết làm công tác Tạp chí; tăng cường các biện pháp bảo đảm liêm chính học thuật trong kỷ

nguyên số; tăng cường quảng bá Tạp chí đến các thư viện, cơ sở đào tạo, nghiên cứu ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long và cả nước; *thứ hai*, xây dựng đề án Thư viện điện tử của Học viện; đẩy mạnh liên thông với Viện Thông tin khoa học của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và thư viện của một số Trường Đại học trong khu vực đồng bằng sông Cửu Long nhằm tăng cường khai thác nguồn dữ liệu mở phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu khoa học của giảng viên và học tập của học viên.

Những thành tựu đạt được trong hai mươi năm qua là kết quả của quá trình nỗ lực bền bỉ và tinh thần trách nhiệm của nhiều thế hệ lãnh đạo, cán bộ, giảng viên và người lao động của Học viện; đồng thời gắn liền với sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh cùng sự phối hợp, hỗ trợ hiệu quả của các địa phương vùng đồng bằng sông Cửu Long. Đây là nền tảng quan trọng để Học viện bước vào giai đoạn phát triển mới với uy tín và vị thế ngày càng được khẳng định, cùng khát vọng vươn lên và trách nhiệm lớn lao hơn. Với quyết tâm chính trị cao, tinh thần đoàn kết nội bộ và sự lãnh đạo, chỉ đạo của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, cùng sự ủng hộ của các địa phương trong vùng, Học viện tin tưởng rằng sẽ khẳng định vị thế là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu lý luận chính trị có uy tín hàng đầu ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long, đóng góp thiết thực vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. ■

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam (2024): *Quy định 144-QĐ/TW, ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới*, Hà Nội.

² Đảng Cộng sản Việt Nam (2026): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.II, tr.377 - 378.

³ Đảng ủy Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2018): *Nghị quyết số 14-NQ/ĐU của Ban chấp hành Đảng bộ Học viện về phát triển Học viện Chính trị khu vực IV đến năm 2025 và tầm nhìn đến năm 2035*, Hà Nội, tr.4.